

Måned rapport mars 2023

Overvåkning av luftkvalitet i Harstad (PM₁₀ og PM_{2,5})

Sammendrag

Det ble registrert én overskridelse av øvre vurderingsterskel for PM₁₀ i mars. Det ble ikke registrert overskridelser av grenseverdien.

Grenseverdier og regelverkskrav

Forurensningsforskriften stiller minimumskrav til luftkvalitet som skal overholdes, og krav til å gjennomføre ulike plikter ved ulike konsentrasjonsnivåer:

Tabellen viser gjeldende grenseverdier for svevestøv.

	PM ₁₀ døgnmiddel	PM ₁₀ årsmiddel	PM _{2,5} årsmiddel
Grenseverdi	50 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 25 ganger pr. kalenderår	20 µg/m ³	10 µg/m ³
Øvre vurderingsterskel	35 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 30 ganger pr. kalenderår	22 µg/m ³	12 µg/m ³
Nedre vurderingsterskel	25 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 30 ganger pr. kalenderår	20 µg/m ³	10 µg/m ³

- Brudd på *grenseverdiene* er ulovlig, og medfører plikt for anleggseier om å gjennomføre tiltak.
- *Øvre og nedre vurderingsterskel* er konsentrasjonsnivåer lavere enn grenseverdiene. Eventuelle overskridelser av vurderingstersklene er bestemmende for hvilket omfang av luftkvalitetsovervåking som er påkrevd. Overskridelse av øvre vurderingsterskel medfører krav om å utarbeide tiltaksutredninger.

Måleresultater

Svevestøvkonsentrasjon (PM₁₀ og PM_{2,5}) registreres kontinuerlig, og logges hver time av en GRIM 180 svevestøvmåler ved stasjonær målestasjon ved RV 83, Margrethe Jørgensens vei. Data legges kontinuerlig ut på Luftkvalitet i Norge (miljodirektoratet.no).

Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon i mars

Svevestøv er små, luftbårne partikler som varierer i størrelse og sammensetning, og som kan pustes inn. PM₁₀ er partikler med diameter under 10 mikrometer (µm), mens PM_{2,5} er under 2,5 mikrometer (µm).

Veitrafikk bidrar mest til svevestøvnivåene mange steder, både med veistøv fra dekk- og asfaltslitasje og utslipp av eksos. På kalde dager vil i tillegg vedfyring kunne være en viktig kilde til økte verdier av svevestøv.

Tabell 1. Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon (PM_{10} og $PM_{2,5}$) i mars 2023

Måleparameter	Gjennomsnitt	Høyeste målte timesverdi	Kommentar
PM_{10} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	8,13	142,70	Stort sett fuktig veibane i mars. Mot slutten av måneden ble det registrert noen dager med høye støvverdier når veibanen tørket opp.
$PM_{2,5}$ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	3,99	28,10	

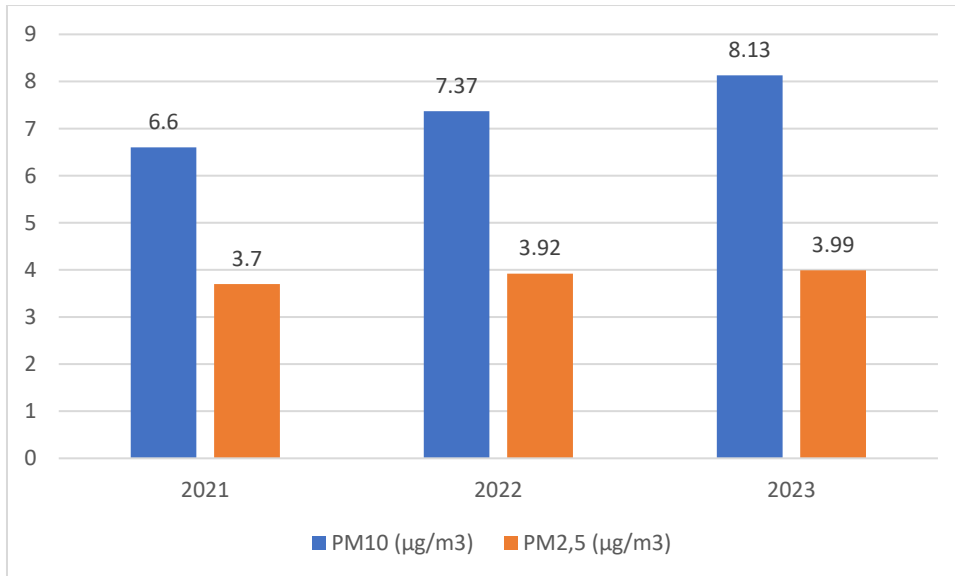

Fig 1. Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon (PM_{10} og $PM_{2,5}$) i mars 2021, 2022 og 2023

Kommentarer

Det kom mye nedbør i mars, i hovedsak i form av snø. Veibanen var stort sett fuktig, og det var derfor lite støvproblematikk i mars. Mot slutten av måneden fikk vi noen dager med kaldt og tørt vær. Veibanen ble likevel våt på grunn av snøsmelting og avrenning fra sidekanter og midtrabatter.

Måned rapport april 2023

Overvåkning av luftkvalitet i Harstad (PM₁₀ og PM_{2,5})

Sammendrag

Det ble registrert 9 overskridelser av øvre vurderingsterskel for PM₁₀ i april, og 5 overskridelser av grenseverdien.

Grenseverdier og regelverkskrav

Forurensningsforskriften stiller minimumskrav til luftkvalitet som skal overholdes, og krav til å gjennomføre ulike plikter ved ulike konsentrasjonsnivåer:

Tabellen viser gjeldende grenseverdier for svevestøv.

	PM ₁₀ døgnmiddel	PM ₁₀ årsmiddel	PM _{2,5} årsmiddel
Grenseverdi	50 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 25 ganger pr. kalenderår	20 µg/m ³	10 µg/m ³
Øvre vurderingsterskel	35 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 30 ganger pr. kalenderår	22 µg/m ³	12 µg/m ³
Nedre vurderingsterskel	25 µg/m ³ Må ikke overskrides mer enn 30 ganger pr. kalenderår	20 µg/m ³	10 µg/m ³

- Brudd på *grenseverdiene* er ulovlig, og medfører plikt for anleggseier om å gjennomføre tiltak.
- *Øvre og nedre vurderingsterskel* er konsentrasjonsnivåer lavere enn grenseverdiene. Eventuelle overskridelser av vurderingstersklene er bestemmende for hvilket omfang av luftkvalitetsovervåking som er påkrevd. Overskridelse av øvre vurderingsterskel medfører krav om å utarbeide tiltaksutredninger.

Måleresultater

Svevestøvkonsentrasjon (PM₁₀ og PM_{2,5}) registreres kontinuerlig, og logges hver time av en GRIM 180 svevestøvmåler ved stasjonær målestasjon ved RV 83, Margrethe Jørgensens vei. Data legges kontinuerlig ut på Luftkvalitet i Norge (miljodirektoratet.no).

Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon i april

Svevestøv er små, luftbårne partikler som varierer i størrelse og sammensetning, og som kan pustes inn. PM₁₀ er partikler med diameter under 10 mikrometer (µm), mens PM_{2,5} er under 2,5 mikrometer (µm).

Veitrafikk bidrar mest til svevestøvnivåene mange steder, både med veistøv fra dekk- og asfaltslitasje og utslipp av eksos. På kalde dager vil i tillegg vedfyring kunne være en viktig kilde til økte verdier av svevestøv.

Tabell 1. Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon (PM₁₀ og PM_{2,5}) i april 2023

Måleparameter	Gjennomsnitt	Høyeste målte timesverdi	Kommentar
PM ₁₀ (µg/m ³)	28,93	368,50	Mye støv på dagtid i perioder med tørt vær.
PM _{2,5} (µg/m ³)	6,13	53,40	

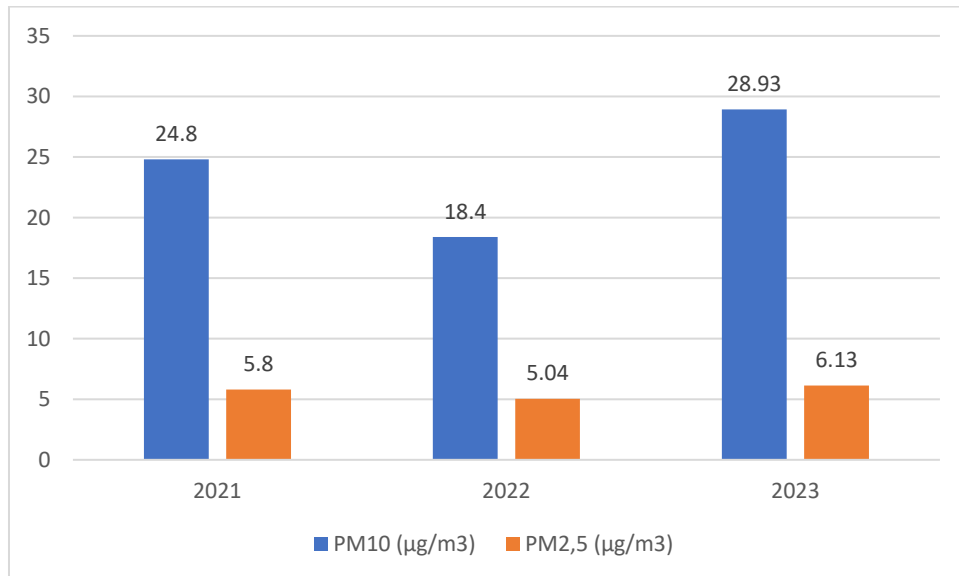

Fig 1. Gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon (PM₁₀ og PM_{2,5}) i april 2021, 2022 og 2023

Kommentarer

I april har det vært lange perioder uten nedbør. I disse periodene har vi observert mye støv i lufta, og det har vært registrert høye støvnivåer på målingene. Det har vært registrert svært høye nivåer av PM₁₀ enkelte dager, særlig om morgenen og om ettermiddagen, også på dager hvor grenseverdien for døgnet ikke er overskredet. Personer som går eller sykler til skole/jobb på slike dager, eller som oppholder seg i nærheten av trafikkert vei, blir utsatt for høye nivåer av svevestøv.

Perioder med høye støvverdier har vært varslet via [luftkvalitet i Norge](#).

Avdeling Folkehelse har gått ut med innbyggervarsel i de verste periodene, og personer med alvorlig luftveissykdom eller alvorlig hjerte-/karsykdom har vært oppfordret til å begrense oppholdstiden i nærheten av de mest trafikkerte veiene.

Det ble gjennomført noe grovfeing av kommunale veier og på deler av RV83 i april. Det ble ikke iverksatt støvdempende tiltak utover dette.